

Sygn. akt III K 2/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Orańska-Zdych

Protokolant: Adam Firuta

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej: Anny Hetmańczyk

po rozpoznaniu w dniach 1 lutego 2017 r., 1 marca 2017 r., 27 marca 2017 r., 8 czerwca 2017 r., 6 listopada 2017 r., 16 listopada 2017 r. i 4 grudnia 2017 r.

sprawy

M. M. (1)

urodz. (...) we W.

syna L. i O. z d. Z.

oskarżonego o to, że:

w okresie od lipca do 11 sierpnia 2015 r. we W., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić A. K. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 210.000 zł w ten sposób, że powołując się na wpływy w Prokuraturze Apelacyjnej we Wrocławiu podjął się pośrednictwa w doprowadzeniu do uchylecia w sprawie nadzorowanej przez Prokuraturę Apelacyjną we Wrocławiu o sygn. akt Ap V Ds. 55/13 środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju, zastosowanego w toku w/w śledztwa wobec A. K. (1), w zamian za korzyść majątkową w łącznej kwocie 210.000 zł, wprowadzając w błąd A. K. (1) co do swoich możliwości wywiązania się z zobowiązania, a następnie w dniu 11 sierpnia 2015 r. przyjął od A. K. (1) kwotę 100.000 zł tytułem pierwszej raty w zamian za uchylenie opisanego środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju, jednak zamierzonego celu nie osiągał z uwagi na postawę A. K. (1) i zatrzymanie przez funkcjonariuszy Policji, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Giżycku z dnia 26 czerwca 2009 r., sygn. akt II K 449/06 m.in. za umyślne przestępstwo podobne z art. 286 § 1 k.k. na karę łączną w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, który to wyrok objęty został następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 28 grudnia 2010 r., sygn. akt XII K 727/10 wymierzającym karę łączną w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie 10.01.2011 r. do 2.03.2011 r. i od 14.03.2011 r. do 30.09.2012 r.

- tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 230 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 64 § 1 k.k.

I. uznaje oskarżonego M. M. (1) za winnego popełnienia opisanego czynu z tym, że przyjmuje, iż wprowadzał w błąd A. K. (1) co do swoich możliwości i zamiaru wywiązania się ze zobowiązania oraz, że karę, orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej w sprawie XII K 727/10 odbywał w okresach od 27 maja 2002 r. do 28 maja 2002 r., od 7 sierpnia 2003 r. do 24 września 2003 r., od 6 października 2003 r. do 20 sierpnia 2004 r., od 28 stycznia 2006 r. do 24 marca 2006 r., od 3 października 2006 r. do 24 stycznia 2008 r., od 14 kwietnia 2008 r. do 9

sierpnia 2008 r., od 3 września 2009 r. do 10 marca 2010 r., od 10 stycznia 2011 r. do 2 marca 2011 r. i od 14 marca 2011 r. do 30 września 2012 r. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres jego zatrzymania od dnia 11 sierpnia 2015 r. do dnia 13 sierpnia 2015 r.;

III. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeka przepadek przez pozostawienie w aktach sprawy dowodów rzeczowych, opisanych w wykazie k. 816, poz. 2 i 8;

IV. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwraca oskarżonemu dowody rzeczowe, opisane w wykazie k. 816 - 817, poz. 3, 9 i 10, D. L. dowód rzeczowy, opisany w wykazie k. 816, poz. 4, A. K. (1) dowody rzeczowe, opisane w wykazie k. 816-817, poz. 7 i 12;

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 4.400,00 złotych.

III K 2/17 Uzasadnienie

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W lipcu 2015 r. oskarżony M. M. (1), za pośrednictwem S. P. (1), wspólnego znajomego z Aresztu Śledczego, poznał pokrzywdzonego A. K. (1). Podczas rozmowy, która miała miejsce w okolicach ul. (...) we W., A. K. ujawnił, że postanowieniem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu, D. S. (1), są stosowane wobec niego środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji i zakazu opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego, zeznania świadków A. K. i S. P. ,

o dpis postanowienia k. 69 - 70)

Podczas kolejnego spotkania, w dniu 9 lipca 2015 r., w restauracji (...) przy ul. (...) we W., M. M. oświadczył, że zna osobiście prokuratora D. S. oraz funkcjonariuszy (...) Biura (...) we W. i może spowodować uchylenie dozoru oraz zakazu. Oskarżony powoływał się na bardzo dobrą znajomość z prokuratorem poprzez swoje relacje rodzinne, wskazywał zmyślane przez siebie informacje dotyczące prokuratora D. S., które miały uprawdopodobnić relację między mężczyznami, m. in. wysokość jego dochodów, markę samochodu, rzekome zachowania w toku prowadzonych postępowań. A. K. przystał na propozycję M. M. i zgodził się uiścić żadaną kwotę.

(dowód: wyjaśnienia a oskarżonego, zeznania świadka A. K. , opinia bieg-

łego z zakresu informatyki i bezpieczeństwa komputerowego, w szczególności k.

385-386, 388-389, 391-393)

Po około dwóch dniach M. M. spotkał się po raz kolejny z A. K. w (...) we W.. Wówczas pokrzywdzony powiedział, że ma trudną sytuację finansową, lecz jest w stanie pożyczyć potrzebne pieniądze. Oskarżony zasugerował pokrzywdzonemu, by rozpoczął gromadzenie środków pieniężnych dla Prokuratora D. S..

(dowód: zeznania świadka A. K.)

Podczas następnej rozmowy, jaka miała miejsce w dniu 13 lipca 2015 r. w okolicy Zakładu Karnego przy ul. (...) przekazał A. K., że jego teściowa rozmawiała z prokuratorem D. S. i żąda on kwoty tożsamej z kwotą poręczenia majątkowego, stosowanego wobec A. K., tj. 250.000,00 zł. Oskarżony oświadczył wówczas wprost, że po otrzymaniu pieniędzy prokurator przychylił się do wniosku obrońcy A. K. o uchylenie dozoru Policji i zakazu opuszczania kraju.

Przedstawił także pokrzywdzonemu sytuację, gdy prokurator D. S. w zamian za korzyść majątkową oraz po interwencji teściowej M. M. uchylił mu tymczasowe aresztowanie.

(dowód: zeznania świadka A. K., opinia biegłego z zakresu informatyki

i bezpieczeństwa komputerowego, w szczególności k. 399- 404 , 406)

W dniu 14 lipca 2015 r. podczas kolejnej rozmowy w samochodzie A. K., w pobliżu miejsca zamieszkania A. M., oskarżony zaproponował, by część należności została przekazana w postaci samochodu wysokiej klasy, np. P. (...), jaki pokrzywdzony miałby wyleasingować i spłacać raty. Również podczas tej rozmowy opowiadał o swoich bardzo dobrych relacjach z prokuratorem D. S. i obiecywał, że prokurator w zamian za samochód uchyli mu dozór oraz zakaz.

(dowód: zeznania świadka A. K., opinia biegłego z zakresu informatyki i

bezpieczeństwa komputerowego, w szczególności k. 408-410)

W dniu 27 lipca 2017 r. A. K. zgłosił się do prokuratora D. S. i poinformował go o działaniach M. M.. W tym samym dniu podczas przesłuchania przez funkcjonariusza (...) A. K. opisał przebieg spotkań z M. M. oraz treść rozmów dotyczących propozycji korupcyjnej.

(dowód: zeznania świadków: D. S. i A. K. k. 442-450)

Podczas kolejnej rozmowy w dniu 6 sierpnia 2015 r. M. M. przekazał A. K. nieprawdziwą informację, iż jego teściowa przez 24 lata pracowała w charakterze prokuratora, zaś teść był sędzią Sądu Okręgowego w Świdnicy. Powoływał się również na rzekome ustalenia z prokuratorem D. S. w sprawie A. K.. Wskazał też, że udało się obniżyć do 210.000,00 zł kwotę żadaną przez prokuratora. Pokrzywdzony poprosił wówczas o rozłożenie należności na dwie raty, na co oskarżony przystał wskazując, że jeśli A. K. nie wywiąże się z zapłaty całej należności, spowoduje jego poszukiwanie listem gończym.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego, zeznania świadka A. K., opinia bieg-

łego z zakresu informatyki i bezpieczeństwa komputerowego, w szczególności k.

414- 416)

Ostatecznie M. M. i A. K. ustalili, że pokrzywdzony przekaże kwotę 210.000,00 zł w zamian za uchylenie przez prokuratora zakazu opuszczania kraju, przy czym w dniu 11 sierpnia 2015 r. między godziną 13.00 a 14.00 uiszczył M. M. w gotówce 100.000,00 zł, zaś w terminie późniejszym dostarczy nowy samochód marki S. (...) o wartości 110.000,00 zł.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego, zeznania świadka A. K.)

W dniu 11 sierpnia 2015 r. po godzinie 13.00 A. K. spotkał się z M. M. w swoim samochodzie na ul. (...) we W., gdzie wręczył mu kwotę 100.000,00 zł w banknotach o nominale 200,00 zł. w pakietach po 20.000,00 zł, przekazaną mu w tym celu przez funkcjonariuszy (...). W trakcie przekazywania gotówki oskarżony potwierdził, że „sprawa jest załatwiona” z prokuratorem D. S. i po 2 – 3 tygodniach pokrzywdzony otrzyma postanowienie o uchyleniu zakazu opuszczania kraju. Po opuszczeniu samochodu o godzinie 13.20 M. M. został zatrzymany przez Policję obserwującą przebieg zdarzenia.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego, zeznania świadka A. K., protokół za-

trzymania k. 1-2, protokół przeszukania osoby k. 19-21, protokół oględzin rzeczy

k. 38-40)

Oskarżony nie miał zamiaru ani możliwości spowodowania uchylenia przez prokuratora środków zapobiegawczych, zastosowanych wobec A. K.. Przekazywane pokrzywdzonemu szczegóły dotyczące prokuratora D. S. wymyślił, gdyż potrzebował w tym czasie gotówki w związku ze stosowanymi wobec niego groźbami w środowisku przestępczym.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego)

A. K. nagrywał kolejne spotkania z M. M. na dyktafonie w swoim telefonie komórkowym. Nagrania przekazał organom ścigania.

(dowód: zeznania świadka A. K., opinia biegłego z zakresu informatyki i

bezpieczeństwa komputerowego k. 374-422, protokół oględzin rzeczy k. 434 , pro-

tokół zatrzymania rzeczy k. 435-437 sprawozdanie z przeprowadzonych badań in-

formatycznych k. 440-441)

M. M. był dotychczas 12 – krotnie karany, przeważnie za przestępstwa oszustwa, w tym wyrokiem Sądu Rejonowego w Giżycku z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie II K 449/06, za czyny z art. 286 § 1 k.k. i z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w ramach kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie XII K 727/10, w okresach od 27 maja 2002 r. do 28 maja 2002 r., od 7 sierpnia 2003 r. do 24 września 2003 r., od 6 października 2003 r. do 20 sierpnia 2004 r., od 28 stycznia 2006 r. do 24 marca 2006 r., od 3 października 2006 r. do 24 stycznia 2008 r., od 14 kwietnia 2008 r. do 9 sierpnia 2008 r., od 3 września 2009 r. do 10 marca 2010 r., od 10 stycznia 2011 r. do 2 marca 2011 r. i od 14 marca 2011 r. do 30 września 2012 r.

(dowód: dane o karalności k. 980-982 , odpisy wyroków k. 144-145, 147-148, 150

-151 , 154-161, 164, 167- 169, 170-176, 179-189, 191-193)

W chwili popełnienia czynu oskarżony nie miał z przyczyn chorobowych zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania jego znaczenia bądź pokierowania swoim postępowaniem.

(dowód: opinia sądowo-psychiatryczna k. 775-776)

M. M. przyznał się do tego, iż powołując się na dobrą znajomość z prokuratorem prowadzącym śledztwo przeciwko A. K. obiecywał pokrzywdzonemu spowodowanie uchylenia stosowanego wobec niego zakazu opuszczania kraju w zamian za korzyść majątkową w kwocie 210.000,00 zł. Potwierdził również, że przyjął od A. K. w gotówce 100.000, zł, zaś pozostała kwota miała być przekazana w postaci nowego samochodu osobowego marki S. (...) o wartości 110.000,00 zł. Oskarżony przyznał, że oszukał A. K. ponieważ pilnie potrzebował pieniędzy w kwocie 250.000,00 zł w związku z nałożoną na niego w środowisku przestępczym karą finansową w tej wysokości oraz stosowanymi groźbami. M. M. wyjaśnił, że kilkakrotnie spotkał się z pokrzywdzonym i przekazał mu zmyślane przez siebie okoliczności dotyczące rzekomej pomocy innym osobom w podobnych sprawach oraz również zmyślane okoliczności dotyczące osoby prokuratora D. S., co uczynił aby wydać się wiarygodnym.

Wyjaśnienia oskarżonego w zakresie czynności sprawczych zasługują na walor wiarygodności, ponieważ znajdują pełne potwierdzenie w zeznaniach A. K. i D. S., w treści dokonanych przez pokrzywdzonego nagrań oraz w dokumentacji, w szczególności w protokole przeszukania oskarżonego, podczas którego ujawniono pieniądze w kwocie 100.000,00 zł. Trudno natomiast ocenić prawdziwość motywacji, wskazanej przez M. M., w postaci zagrożenia swojego bezpieczeństwa, które zmusiło go do wyłudzenia pieniędzy. Oceniając bowiem wiarygodność wyjaśnień oskarżonego należy mieć na uwadze jego wielokrotną karalność, praktycznie każdorazowo za oszustwa. Nie negując jednak jego wyjaśnień w tym zakresie stwierdzić trzeba, że przeznaczenie środków, uzyskanych w drodze przestępstwa nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Na podobną ocenę zasługują zeznania A. K.. Świadek opisał okoliczności, w jakich doszło do jego spotkania z M. M. i przebieg przeprowadzonych rozmów. Potwierdził również fakt przekazania oskarżonemu pieniędzy w kwocie 100.000,00 zł, otrzymanych od organów ścigania, które obserwowały dokonanie transakcji. Zeznania tego świadka są zgodne z wyjaśnieniami oskarżonego, a nadto znajdują pełne potwierdzenie w dokonanych przez niego nagraniach. Z tych przyczyn zasługują na uwzględnienie w zakresie przebiegu zdarzenia. Wątpliwości może budzić jedynie argumentacja A. K., iż jedynie udawał zainteresowanie sprawą uchylecia środków zapobiegawczych i „grał w grę” M. M.. Niemniej jednak wskazana przez pokrzywdzonego podczas rozprawy motywacja w postaci obawy przed prowokacją ze strony współoskarżonego zasługuje na uwzględnienie, szczególnie w świetle okoliczności i czasu ujawnienia procedury przez A. K. organom ścigania. Z tych przyczyn zeznania pokrzywdzonego należy uznać za wiarygodne w całej rozciągłości

Istotnego znaczenia nie mają zeznania S. P., który jedynie potwierdził okoliczność, iż skontaktował A. K. z M. M., jednak w rozmowach między nimi nie uczestniczył.

Świadek M. K. wskazał, iż prowadził jedną sprawę przeciwko M. M., którego do tego czasu nie znał. Ujawnił, że w tej sprawie uchylił tymczasowe aresztowanie i zastosował środki zapobiegawcze o charakterze wolnościowym. Zaprzeczył jednak by w tym zakresie ktokolwiek wywierał na niego nacisk lub sugerował uchylenie tymczasowego aresztowania. Zeznania świadka są w pełni wiarygodne i zasługują na uwzględnienie.

D. S. potwierdził, że jest prokuratorem Prokuratury (...) we W., zaś wcześniej był prokuratorem Prokuratury Apelacyjnej. Świadek zeznał, że nadzorował śledztwo przeciwko A. K., które prowadził Zarząd (...) we W., a w którym to postępowaniu uchylił tymczasowe aresztowanie i zastosował środki o charakterze wolnościowym w postaci poręczenia majątkowego, zakazu opuszczania kraju i dozoru Policji. D. S. potwierdził, że w dniu 27 lipca 2015 r. zgłosił się do niego A. K. i poinformował o przebiegu rozmów z M. M. w przedmiocie korupcji oraz opisał podjęte przez siebie w związku z tym czynności. Świadek zeznał również, że w toku prowadzonych w Prokuraturze Apelacyjnej czynności miał styczność z M. M., co sprowadzało się wyłącznie do czynności służbowych. Zaprzeczył jednak kategorycznie otrzymaniu jakiegokolwiek propozycji korupcyjnej. Zeznania świadka są logiczne, stanowcze i również zasługują na waler wiarygodności.

Złożone w sprawie dwie opinie specjalistyczne są pełne, jasne i wyczerpujące, dlatego stanowią wiarygodny materiał dowodowy dla stwierdzenia okoliczności w nich zawartych.

Opinia sądowo-psychiatryczna pozwala na ocenę poczytalności M. M. w krytycznym czasie.

W toku postępowania wyeksportowano dane z telefonu i karty SIM, dostarczonych przez A. K. (k. 76-78), które następnie zostały poddane badaniom przez biegłego z zakresu informatyki i bezpieczeństwa komputerowego. Biegły w swojej opinii stwierdził zaś, że dane zachowują integralność i niezmiennność, a z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością należy stwierdzić, że nie ma podstaw, by ocenić nagrania jako mogące nosić ślady modyfikacji (k. 383). Opinia biegłego pozwoliła na pełne potwierdzenie zeznań A. K. w zakresie treści jego rozmów z M. M. oraz dat, w jakich zostały one przeprowadzone (k. 379-381).

Materiały niejawne, zabezpieczone w sprawie, nie wnoszą do sprawy istotnych okoliczności.

Pozostałe dokumenty, zgromadzone w sprawie, w szczególności protokoły przeszukania, oględzin i zatrzymania nie budzą zastrzeżeń w zakresie swojej wiarygodności, a stanowią uzupełnienie okoliczności, stwierdzonych na podstawie osobowych środków dowodowych.

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonej oceny dowodów wina oskarżonego nie budzi wątpliwości, a jego czyn wyczerpuje wszelkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. oraz usiłowania przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. M. M. bowiem, działając umyślnie i w zamiarze bezpośrednim, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej powoływał się na wpływy w Prokuraturze Apelacyjnej oraz podjął się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową, czym usiłował doprowadzić inną osobę do

niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, wprowadzając ją w błąd co do możliwości i zamiaru zrealizowania podjętego zobowiązania. Sprawą w rozumieniu art. 230 § 1 k.k. jest wszelki przedmiot starań obywatela, które on podejmuje, lub chce podjąć w instytucji państwowej, lub innej, przewidzianej dyspozycją tego przepisu. Dla bytu natomiast przestępstwa, przewidzianego w art. 230 § 1 k.k. nie jest istotne, czy sprawca miał rzeczywisty wpływ na pracownika instytucji państwowej, ani czy wpływu tego użył bądź usiłował użyć. Mając zaś na uwadze, iż oskarżony działał w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, zasadnym jest przyjęcie, że postępował w warunkach czynu ciągłego, przewidzianego w dyspozycji art. 12 k.k. Z uwagi natomiast na fakt, że wartość mienia, jakie zamierzał wyłudzić przekracza 200.000 zł, zasadnym jest przyjęcie, iż przestępstwo dotyczyło mienia znacznej wartości, zatem kwalifikowane jest w zbiegu z art. 294 § 1 k.k. Z uwagi na okoliczność, że M. M. realizując czynność, opisaną w art. 230 § 1 k.k., wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do możliwości i zamiaru wykonania zobowiązania, popełnione przez niego przestępstwo pozostaje w kumulatywnej kwalifikacji prawnej. Przepis art. 286 § 1 k.k. nie zawiera bowiem ograniczenia przewidzianego nim skutku oszustwa jedynie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wykonanego „w celu godziwym” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie I KZP 24/14).

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd miał na uwadze rozmiar wyrządzonej szkody, stopień społecznej szkodliwości czynu, ilość zachowań sprawczych, motywację i sposób jego zachowania się, właściwości i warunki osobiste oskarżonego, sposób życia przed i po popełnieniu przestępstwa, a także zapobiegawcze i wychowawcze cele kary. Przy wymiarze grzywny ponadto uwzględnił sytuację majątkową oskarżonego.

Obciążająco na wymiar kary wpłynęły szczególnie niskie pobudki działania oskarżonego oraz wielokrotna uprzednia karalność za czyny o tej samej kwalifikacji prawnej, świadcząca o uporczywej niepoprawności sprawcy.

Okolicznością łagodzącą jest jedynie postawa oskarżonego w toku postępowania, fakt ujawnienia w całości popełnionego czynu.

Na podstawie stosownych przepisów orzeczono o przepadku oraz o zwrocie dowodów rzeczowych.

Orzeczenie o kosztach opiera się na treści art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. jedn. D. U. z 1983 r. nr 49 poz. 223 z późn. zm.).